

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

ק"ו.

עין משפט נר מצוה

בא מ"י פ"ז מהלכות
שבת הל' ב סגנון עשין
א טושיע' אר"ח סימן סקג
סעף ג וסעף די:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה (מי דמי
ונו' כגון מעות הכל האל
וכו' אסור בטלטול) לא"מ
ו"ג ס"א א"ו עיקר מי דמי
תיק הספר נעשה בס"ס
לדבר המותר לטלטלו
בלא שום דליקה דספר
בדי טלטול הוא הכא הא
עור נעשה בס"ס לדבר
האסור בטלטול מי:

רבינו חננאל

ואהדר להו מי דמי תיק
נעשה בס"ס לסי' שמותר
לטלטלו, עור נעשה בס"ס
לכשר אסור לטלטלו, אלא
התיק ומכיל ליה כו'. ודחה
ה"י נימא דדיקת מיני מנה
תיק נעשה בס"ס לסי' ת
שאר מותר ולתעוב שון
אסורין, הכא בבשר כולן
אסור, והדר רב אשי
ואמר הכי אחריו ליה
אם מביאין מעלמא תיק
שיש בו מעות להציל בו
ס"ת אנו לא נטלטל עור
אבב בש"י, והא מנ"ל,
א' נימא דדיקת מיני מנה
התיק שיש בו מעות וס"ת
אינו מסי' המעות מותר
התיק ומכיל ליה לברו
אלא אהת מעיל אפילו
המעות, כך קם יש מעות
בתיק והצרכת להביאו
להציל ס"ת אינו מסי'
המעות מותר, דילמא
שני התם במקום שכבר
הגיעו הדייקק עד הספר
ואם יתעסק בהשלכת
המעות האמצע הלהבה,
אבל במקום הדייקק לא
הגיעו והולכין להביא תיק
להציל הספר, אם יש בתיק
מעות אסור לטלטל עד
שילביש, ושני רב אשי
לעולם בדאמרינן מעיקרא,
ודקא אמרת התם בטלטול
התיק כבוד מלאכה,
כגון דמתכוין לגלות הבשר
אינו רחוקו לעור, ואקשינן
הוא אביו ורבא דאמרי
תרווייהו מודה ד"ש דסבר
דבר שאינו מתכוין שרי
בפסקי רישיה ולא ימות,
כגון זה אחריו אמר
המפשיט אינו מתכוין לעור,
דומה לאומר הגני מחתך
ראש זה העוף איך כוונתי
לשחוטו, כגון זה אפילו
ל"ה שמעון שוחט הוא,
ואקשינן דשקיל ליה בברוי,
מפ"י ברוי נקב"ם, והכי קאמר
מאן דסבר ליה כשהוא
מפשיט מוכחא מילתא
דלא בעי ליה לעור, ולא
דמי לנפיק רישיה ולא
ימות, ולהיכן מצילין אותו
למבוי שאינו מפולש, וכן
הלכה, ולית הלכתא כבן
בתירא דאמר אפילו למבוי
המפולש, והיכי דמי מבוי
שאינו מפולש שמצילין בו
כתבי הקודש.

הבא נעשה במים לדבר האסור. פי' בקונטרס שהבשר אסור
לטלטל שהרי אינו ראוי לאכילה עד הלילה ואינו נראה
דא"כ היכי קאמר לא נטלטל עור אבב זכר כיון דזכר אסור
לטלטל ונראה דלכ"ע זכר מותר לנטלטל אע"ג דמאן דשרי ז' זכר
תפל בעלמא לנטלטל היינו משום דחזי
לכלבים והכא לא חזי לכלבים מ"מ
משום דזיון קדשי שמים שרי לכ"ע
וזנטלטל עור אבב זכר הוא דפליגי
והא דקאמר הכא דהוי נסיק לדבר
האסור היינו קודם שנשחטה היה
נסיק לדבר האסור שכל הצנחמה
מוקפה היא מטלטול:

מי דמי התם אדהכי והכי נפלה
דליקה. וז"ל אמאי לא קאמר
התם נעשה נסיק לדבר המותר
ולדבר האסור הכא נעשה נסיק
לדבר האסור גירדא וי"ל דאין נראה
לו לתלמן כיון דהשתא סבר שכול
לנער מעות מי דמי הכיס ואפילו הכי א"ש
לנער, ושרי כל שהוא עושה להלל
ס"ת ה"ה דשרי להציל תיק שיש בו
מעות גירדא:

אדהכי והכי אשידיהו. משמע
דאי לא מני למשי
המעות הוה מני אשידיהו המיק עם
המעות להציל בו ס"ת וא"כ כשאנו
מופשט אלף עד החמה מותר לכ"ע
לטלטל והואיל ולא מני שדי ליה ולא פליגי
אלא כשהופשט לגמרי כדפי' לעיל:

דשקיל ליה בברוי. פירש
בקונט' דליכא שבות
צכה"ג וקשה דהוה ליה למיני
בפסקים צפיק אלז דברים (דף סה):
הפשט דדמי שנת צהדי הנהו שבות
דקמי התם דדמו שנת ונראה לר"י
דליכא אפילו שבות דלזינו מפשיט
כשיעור חשיבות עור יחד' ולא דמי
למפ"ס מורסא' דהתם פתח קעציד
אף שא"ל וכן כד מוזיקין מ"מ כד
הוא אבב הכא דלא קא עביד הפשט
אפי' שבות ליכא:

(דשקיל ליה בברוי). וז"ל דמי
צסוף תמיד נשחט (פסקים)
ס"ה: תנא ז' חשכה כל אחד אחד נוטל
פסמו צעורו אס כן לזו צדדי היה
מופשט ומשמע דצבשת איירי דאמתני'
דהתם קאי דקמני ארבעה עשר שחל צבשת' ואיכא למימר דלא קאי
אשבת א"י נוטלו צעורו שנפשט עד החמה ועוד אומר ר"י דליכא
למימר דרנבן' לדברי רבי ישמעאל קאמרי לדידן מותר להפשט
לגמרי לדידן אודי לן מיהא דמותר להפשט צבצרי וז"ל לפי זה
ה"ל למיחשב התם דחייט הפשט' וי"ל דצפולוגתא לא קא מיירי
דלר' ישמעאל לא דמי ליה הפשט כלל וזע"ג דחשיב הרכבתו
והשתאו מחוץ לתחום דפליגי בה ר"ע ור' אליעזר לא חשיב לה
פולוגתא דר"א דשמותי הוא ועוד דמההיא פולוגתא ילפינן דהואה
אינה דוחה להכי קמני לה:

שיריש מחיצות ושני לחיים בו. השתא האי דמפרש לה הכי
ומוקי תרוייהו אליבא דר"א ולא בעי למימר שלש מחיצות
ולחי א' אינו מפולש וצבאל לחי זהו מפולש והוה מפרש אליבא
דהלכתא היינו משום דסבר' צבאל לחי כלל לא הוה שרי צן צבירא'
דחי כרמלית' ולא דמי לחצר שאינה מעורבת וספקא:
ועוד דרבנן נציצ' אובלין ומשקין. (ואמאי נקט חצר
מעורבת) ו' ואדמפלגי צין חצר מעורבת למבוי הוה לן לפלוגי

צין מבוי משותף למבוי שאינו משותף דצמשתוף יהא מותר להציל לתוכו אובלין ומשקין ואמאי נקט' חצר מעורבת:
ארא אבר רבה בו. תימה מה תירך רבה מקושא דנעיל לתוכו אובלין ומשקין ר"י דרבה רוצה לומר דרבנן סבדי כרבי יהודה
דוקא לצורך הלל כמצי הקדש ולא לצורך אחר ואזי פריך משום דלזינו נראה לו סבדא שיסבדו כר' יהודה לחאזין ומשני אבי
ג' מחילות כו' ולאזי לא סבדי רבנן כר"א לחאזין דר"א להלל כמצי הקדש סגי צלחי אחד דממסיים ואזיל ואפילו לרבי אליעזר כו':
הא

(א) מי דמי. תיק הספר נעשה נסיק לדבר המותר לנטלטל בלא שום
דליקה דספר זכר טלטול הוא ולדבר האסור כגון מעות: הלא.
האי עור נעשה נסיק לדבר שכולו אסור בטלטול שהבשר אסור
לטלטלו ללא חזי לאכילה עד אורחא דפסקו אינו נאכל אלא צלילה
ואזי ורבי ישמעאל לית ליה כבוד
שמים צבאלל להדיוט ואפילו הוי עור
תורת כלי עליו מיתסק משום דהוי
נסיק לאיסור וכ"ש דהוא גופיה לאו
זכר טלטול הוא: א"ש מביאין תיק
צבצוכו מעות. דהוי נסיק לדבר
שכולו אסור ומניח צו ספר להצילו
ואינו נריך להשליך המעות כדמפרש
ואזיל לא נטלטל עור אבב זכר:
אי נימא דמדהיכא דאית ציה. מעות
עם הספר לא שדי להו לא מנריך
ליה תנא דין למשנינהו דקנתני
ואע"פ שיש צבצוכו מעות: איסוי
נמי מייסוין. מעלמא מאחת זית
הצית תיק וצבצוכו מעות להניח
צבצוכו ספר ולהציל: מי דמי. היכא
דהספר מונח עם המעות להיכא
דהוא צא עכשו להצילו עם המעות
ולתם צו ספר: ה"ס. דספר ומעות
צבצוכו ליה לא מנריך ליה
למישנינהו: דינמא אדהכי והכי נפלה
דליקה. על הספר: הלא. אדמייתי
ליה נישנינהו דרך צילתו: כדאמרינן
מעיקרא. ללא פליגי אלא צהפסטה
ומייתי רבנן ראייה מתיק הספר
דמנני' דמלילין מעות אבב ספר
זכרי הדיוט אבב זכרי גבוה הואיל
וליכא שהות למשנינהו וה"ג אבב
זכרי גבוה דכל פעל ה' למענהו
אפילו הכי צבצוכו ית' על ק.
יפשיט: ודקשיא לך כו' דלא צעי
ליה לעור. אינו נריך לו לעור ואינו
ממתוין להפשט משום עור ולא דמי
להפשט אילני ומתחסי דמסקן: והא
ר"ש מודה צפסיק רישיה ונ"ל ימות.
והכא אע"ג דלא מתיכון להפשט הוא:
דשקיל ליה צבצרי. צחמיות דקות
מפשיט ומתך דאין דרך הפשטה צך
ולאו מלאכה הוא אלא שבות: שני
לחיים. לפתח שאין לו מחייה: וזו
מבוי שאינו מפולש. כלומר מבוי
הניתר צכל הלכותיו צין צבירוב צין
צבאר צבצרי וכל היתר שאר מצבאות
יש לו כגון שימותו מצבאות: וסרייהו.

מורה ר"ש בפסקי רישיה
ולא ימות. צלמא אהתוך
לחש צבצוכו ו' צבשת ואזי
רוצה שמתוך. דכיון דאי
אפשר שלל ממות צמתינן
שעבי ליה וכו' אחרין דבר
שאין מתכוין מותר כגון ריה
דלפני ליה בלא איסור, וכל
גורא חש טעם כולל וספק
ונבל שגל ימתינן למשט
התיק, ואע"ג דליכא למשט
דילמא עביד התיק, כיון דלא
מתכוין להכי ואפשר לגמרי
בלא חתיק, כי עביד נמי
התיק דלא נלמא גמריה לא
מחייב, אלא הכי צבצוכו עביד
מודה (סוכה דג). ית' על כן
אמר ר' יהודה. לעיל מניה
איירי צבצוכו מעלה מנות צבצ
צבצוכו צדי התיק וכן גמרי
המפולשין להתיק' דשרי ר'
יהודה לנטולו מוחיה משום
פי תקיקה זכר וסוכה, צפיק
כל גנות העיר (ערוכין כה).
וקאמר צבצוכו ית' על ק.
אפילו הכי צבצוכו ית' על ק.
הואיל וליכא שני מחילות
מעליה, מחילת הצית מתוך
ומחילת בית העין מתוך, סגי
בתיקתא פורתא (ערוכין כה).
מחילת צדי התיק וכן גמרי ר'
(עירובין). ערשה לחי מוכן
ולחי מוכן. צבצוכו פתח
אחד מן הצדדים להיכר צבצוכו
(עירובין). לחי מתוך אלא פתח
הצית האחד ולחי מתוך אלא
פתח העין לאחתו צבצוכו, עמנו,
הואיל סתמה לשני צבצוכו
התיק ומותר לנטלטל מנות
צבצוכו (ערוכין כה). דקסבר ר'
יהודה כי מחילות צדי התיק
מדאמינתא, והא ליכא שני
מחילות מעליה, מחילות צן
צבצוכו (עירובין כה).

מוסף תוספות
א. [ן]הוה ליה למיסר. מוס'
האל"ם קמ: דיה ופליגי.
ב. דרמפליגי לעיל. מוס'
האל"ם ג. א"כ היתר גמור
הוא. מוס' האל"ם ד. אלא
מכח סברא פריך ליה
דאמאי שרי להביא תיק
שיש בתוכו מעות לצורך
הצלת ספר כיון דמצי
למישנינהו. מוס' האל"ם
ה. המפורש לעיל (ע"ט).
מוס' האל"ם ו. ומתכוין
להוציא לחה, דא לא
צבצרא הוה אסור מדרבנן.
מוס' האל"ם ז. אפילו
בשבת את מפשיטין את
העור שלם. מוס' האל"ם
ח. דהבא. מוס' האל"ם
ט. בהדי הך דרדחו שבת.
מוס' האל"ם י. ל"י לרב
חסדא. מוס' האל"ם
יא. להציל, כיון דלכ"ע
אסור לטלטל שם. מוס'
האל"ם יב. [ן]איכא
לאחלוף ברה"י. טשי"ס.
ג. דשרי וכו' גבי אובלין
ומשקין. מוס' האל"ם
ד. ולא דרך שהוא מציל
כתבי הקודש קאמר
דכתבי הקודש מצילין אפי'

א. בספא גבי הצלת אובלין. טשי"ס. 10. וכיון דרבה גופיה הוא דאיתיה הכי לרב חסדא, היכי לא
אודרה בפירוקה מהך פירכא גופה. מ' ה"ר"ן.